

सुक्तिसूचा

समय विताउन चाहनुहुन्छ भने नमरेसम्म श्रम गर्नुहोस ।
- सास लिमोसन

सम्पादकीय

एकात्मक सोचाइटी परिवर्तन तगारी कम्चारीतन्त्र सुधार्दैन

निजामती सेवा दिवस प्रभातको लगायत विभिन्न कार्यक्रम गरि मनाइएको छ । निजामती कर्मचारीको यो उत्सव केही औपचारिकता पूर्ण गरेको छ । अनिवार्यम यसरी नै मनाइदै आको यस दिवसलाई कर्मचारीहरूको उत्सव हुनु पर्ने हो अन्तर्राष्ट्रीय मनाइनु पर्छ । विनियाँ दार्शनिक कन्फर्मियसले भेनेका थिए, "श्रद्धावानाको उत्सव, दुःखविनाको शोक र दैसियतविनाको पदवीको केही अर्थ छैन ।" यस दिवसमा निजामती सेवाको विगतप्रति गर्व गर्ने, पथप्रशंसक अग्रजप्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्ने, आत्मसम्मान गर्ने अन्तर्मालाक जनताको मन छुने नयाँ काम गर्ने सङ्कल्प गर्ने दिन बन्न सकेको छैन । अपासो कमजोरीका रूपमा यसकारार अब सचिन्तन प्रण गर्न गाहा पर्छ ? अन्तर्माले उठेको मूल प्रश्न होस्ताना दिवस अरु देशमा पानी मनाइनु २३ दलाई ईर्ष्यामा निजामती सेवाको उत्सवलाई ईर्ष्यामा निजामती सेवाको उत्सवलाई नयाँ नारा र सङ्कल्प गर्ने मानाइ गर्नु । विभिन्न देशमा आ आफ्नो विश्व दिवसलाई नयाँ नारा र हुँदा पुरानो सामन्ती प्रशासन संस्कृताई आधुनिक प्रशासनमा रूपान्तरण गर्न र निजामती सेवालाई संस्थान्तरण गर्न युगान्तकारी काम भएको थिए । उनकै लालामा राणाकालीन सनद र सबलावट चलेको निजामती सेवालाई व्यवस्थित गर्न निजामती सेवा ले, २०८३ जारी भएको दिवको सम्भानामा यो दिवस २०८१ सालले खाली भएको हो । यो ऐन जारी हुनुअघि वास्तविमा निजामती सेवा नै थाएन भने पनि हुँच । सैनिक नेतृत्वमातहतको 'सिभ-पिल मोडेल' को कर्मचारीतन्त्र थिए । त्यसैले दृष्टप्रसाद आचार्यालाई निजामती सेवाको मिसाहिना रूपमा लिईछ ।

यस दिवसमा निजामती सेवाले विगतमा राष्ट्रियनीर्णय र राज्यनीर्णयमा पुचाएको योगदान, राजनीतिक सङ्क्रमण र राजनीतिक अर्थिरतामा यस सेवाले सरकार धान गरेको 'टोपोपालिटर' र इतिहासको नाजुक मोडामा खेलेको भूमिकालाई सम्झेको आप्नो विगतप्रति गौरवावधि गर्नु पर्छ । सात सालको परिवर्तनको सङ्क्रमण व्यवस्थापन र सब सालको परिवर्तनप्रक्रियाको प्रशासनीक राज्य काम कम्चारीले प्रभातकारी काम गरेको देखिएको । प्राप्त: कर्मचारीतन्त्रलाई परिवर्तनविरोधी वर्तमानिक तर नेपालमा ५५ सालको जननान्तरमा र २०८०/८६/६ को दोस्रो भागमा निजामती सेवाको सहयोगी मात्र हुँदै, आन्दोलनमा नै होप्रियता थाए । १२ वर्ष लापाने सप्तरात्र द्वामा राजनीतिक दलहरूको उत्सवित जिल्लाले सदस्युकामपारिता लाभान्तर शून्य भएको थिए । एउटा भनाइ छ, "जब अन्य संस्था निक्यित व अस्तित्वभूती हुँच्न तब नाप्राप्त सेवा उडने गर्दछ ।" नेपालमा ठिक वस्ते देखियो । द्वन्द्वको चरम उत्कर्षमा कर्मचारीहरू सैनिक बङ्गरामा भएर पनि दर्जाको निजामती कर्मचारीले सहादत प्राप्त गरेको थिए । तेसु र प्रहरीले त हजारीको सर यामा सहादत प्राप्त गरेको दुःखद तथा हामो सामु । सङ्कल्प पुचाएको सेवाका लागि निजामती सेवाले गौरव गर्नु पर्छ तर विगतको कामप्रति गौरवावधि गर्दैया यो सेवा जनताको प्रिय हुन सक्वैन । भविष्य अझ गौरवपूर्ण बनाउन लागे मात्र जनप्रिय हुन सक्वैन ।

निजामती सेवाले विगतको गौरव सम्भाने मात्र हुँदैन, यसका कमजोरीको समीक्षा गर्न आवश्यक छ । निजामती सेवा भेनेको सरकारको वितरण संयन्त्र हो र यसबाटै सरकारका राजनीतिक इच्छा तथा सामाजिक माग सम्बोधन गर्न ल्याइएका नीति कार्यान्वयन हुँच्न । यो यस्तो संस्था हो, जसले कानुन कार्यावादम गरेर सामाजिक व्यवस्थित गर्दछ, नीति र कार्यावाद लागू गरेर यसले प्रतिका सेवा विवरण गरेको, सामाजिक तनाव र द्वन्द्व समाधान गरेर सामाजिक सम्पर्कयता र न्यायपालिका कर्मचारीबाट सञ्चालन हुँदैन । अझ लोकतत्त्वमा त सहायता काम कम्चारी चौपाली शाखा' भने गरिन्छ । सकार तीन अन्य व्यवस्थापाका कर्माणीलाई र न्यायपालिका कर्मचारीबाट सञ्चालन हुँदैन । अझ लोकतत्त्वमा त सहायता काम कम्चारी चौपाली शाखा' भने गरिन्छ । निजामती सेवाले हामी जनान्तरमा नै हुँच्न तर विगतको कामप्रति गौरवावधि गर्दैया यो सेवा जनताको प्रिय हुन सक्वैन । भविष्य अझ गौरवपूर्ण बनाउन लागे मात्र जनप्रिय हुन सक्वैन ।

संविधान, कानुपरिवर्ती नेपालसम्म राजनीतिक नेतृत्वको निर्विन लालामा गर्नु पर्छ । हाप्तो प्रशासन 'द्वाहृत' हल मोडेल' को हो । यसमा राजनीतिक तट्ट्यात र निष्पक्षता मूल धर्मका रूपमा लिईन्छ । राजनीतिक भूमिकामा अतिक्रमण गर्न खोज्नु धर्माडा प्रवृत्ति हो । अहिले निजामती सेवाका लागि नयाँ चुनौती थपिएको छ । राज्य सङ्खीयतामा गएको छ तर कर्मचारीको मनस्तिति र सोचाई अझ पर्नि एकाकायक शैलीको छ । लोकतत्त्वमा बहुसङ्कृतक मूल्यालाई समान गर्न 'सांस्कृतिक सक्षमता' भएका कर्मचारी चाहिँह तर हामी निजामती सेवा अझ पर्न 'एकल सांस्कृतिक' छ । नेपालले सांस्कृतिक रूपमा नै अवलम्बन गरेको छ । यो भेनेको अहिलेसम्प्रयोग गरिएका राजनीतिक प्रणालीमा उत्कृष्ट मानिन्छ । राजनीतिक सेवाको देखिएको छ । यसको मार्फत निजामती सेवाको देखिएको छ । यसको लागि संस्था लोकप्रिय हुँच्न । विकासित देशमा लागु गरिएको वार्ताकाम राजनीतिक प्रणालीमा उत्कृष्ट मानिन्छ । राजनीतिमा यस्तो निर्माण र वितरण (डिजिट एन्ड डेवलपर) मा संलग्न गराउने भने थालिएको छ । यसलाई हामो समान अनुप्रय निजामती सेवाको लागु गर्न थालिएको छ । यसको लागि संस्था लोकप्रिय हुँच्न । यसलाई हामो समान अनुप्रय निजामती सेवाको लागु गर्न नसकिने भन्नै छैन । त्यसैले अन्य देशमा कर्मचारीले 'मध्यवर्ती भूमिका (फर्क रोल)' को काम पनि गर्न थालिएको देखिएन्छ । यो भेनेको जनताको आवाज नीति निर्माण तहमा पुचाउने र नीति निर्माण तहको कुरु जनतासम्पर्क नुचाउने हो । यसका लागि संस्था लोकप्रिय हुँच्न । विकासित देशमा लागु गरिएको वार्ताकाम राजनीतिक प्रणालीमा उत्कृष्ट मानिन्छ । राजनीतिमा यस्तो निर्माण र वितरण (डिजिट एन्ड डेवलपर) मा संलग्न गराउने भने थालिएको छ । यसलाई हामो समान अनुप्रय निजामती सेवाको लागु गर्न थालिएको छ । यसको लागि संस्था लोकप्रिय हुँच्न ।

हेली इक्युपमेन्ट अपरेटर संघ कास्कीको साधारणसभा : कार्यस्थलमा सुरक्षाको मार्ग

पोखरापत्र संचारदाता

पोखरा, २२ भाद्र

हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले आपूर्हसुको चूनौतीपूर्ण पेशामा सरकारबाट सहयोग नपाएको गुनासो गरेका छन् ।

दुर्घटनामा पर्दा अपरेटरहरूको छिटो उद्धार नभएको तथा कार्यस्थलमा घाइते तथा मृत्यु हुँदा समेत सरकाले नहेको दुःखेसो उनीहरूको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटर संघ कास्कीको आठाँ आधारणसभा तथा गण्डकी प्रदेश अपरेटरहरूले गर्दै लाग्दै इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर त्यसका चालक तथा सहचालकको गर्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले अत्यन्त जोखिमरसेवेशील देखिएको छ । नेपाल हेली इक्युपमेन्ट अपरेटरहरूले तथा मजदुरहरूको जीवनको सुरक्षा र परिवारको उचित प्रवन्ध द्युपुर्णे आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

"अहिले गाउँ गाउँमा व्याकिले डोजर र एक्साप्रेटर किनेका छन् तर

